

Yhteystiedot:
Teemu Kettunen
Ekoenergiavastaava
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Kotkankatu 9
00500 Helsinki
(09) 228 08 289
041 5076637
teemu.kettunen@sll.fi
www.ekoenergia.fi

LIITE 3. Ekoenergia-merkki – Suomen luonnonsuojeluliiton energian ympäristömerkki

Kriteerit

Sisältö

1 Saatteeksi.....	2
2 Merkin käyttöoikeus.....	2
3. Kriteerit.....	3
3.1 Vesivoima.....	3
3.2 Bioenergia.....	3
3.3 Tuulivoima.....	4
3.4 Aurinkoenergia.....	4
3.5 Sähkön tuotantomaata koskevat kriteerit.....	4
3.6 Energiansäästöpalvelut.....	4

1 Saatteeksi

Ekoenergia-merkki on Suomen luonnonsuojeluliiton myöntämä energian ympäristömerkki, joka osoittaa kuluttajille ympäristön kannalta parhaat energiamuodot. Ekoenergia-merkki myönnetään tuulivoimalla, biopolttoaineilla, vanhalla vesivoimalla ja aurinkopaneeleilla tuotetulle energialle sekä energiansäästöä edistäville palveluille.

Ekoenergia-merkin tavoitteena on lisätä uusiutuvan energian kysyntää ja kannustaa yrityksiä tarjoamaan uusiutuvista energianlähteistä tuotettua energiaa. Voimakas huoli ilmastonmuutoksesta on viime vuosien aikana lisännyt paineita kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Kiinnostus ympäristömerkittyä energiaa kohtaan on kasvanut selvästi.

Suomen luonnonsuojeluliitto tekee yhteistyötä Ruotsin luonnonsuojeluyhdistyksen, Svenska Naturskyddsföreningenin kanssa energian ympäristömerkinnän kehittämiseksi ja yhtenäisten, pohjoismaisten vihreän sähkön markkinoiden luomiseksi. Järjestöt ovat sopineet, että yritykset voivat myydä Bra Miljöval -merkillä varustettua sähköä Suomessa ja Ekoenergia-merkillä varustettua Ruotsissa.

Tässä julkaisussa esitellään Ekoenergia-merkin kriteerit, jotka ovat voimassa 1.1.2009 alkaen. Tavoitteena on kehittää kriteeristöä edelleen siten, että se ohjaisi mahdollisimman tehokkaasti energiantuotannon ympäristövaikutusten vähentämiseen.

2 Merkin käyttöoikeus

Ekoenergia-merkin käyttöoikeus voidaan myöntää:

- Yritykselle, joka myy Suomen luonnonsuojeluliiton kriteerit täyttävää energiaa. Pääsääntöisesti sekä energian tuottajan että jälleenmyyjän tulee hankkia merkin käyttöoikeus.
- Yritykselle, joka tarjoaa Suomen luonnonsuojeluliiton kriteerit täyttäviä palveluita.
- Yrityksille, yhteisöille ja yksityishenkilöille, jotka käyttävät tiloissaan tai tuotannossaan Ekoenergia-merkittyä sähköä tai lämpöä. Ekoenergia-merkityn sähkön/lämmön tulee muodostaa 100 % käytetystä sähköstä/lämmöstä.

Suomen luonnonsuojeluliitto julkaisee oppaan merkin oikeanlaisesta käytöstä.

3. Kriteerit

3.1 Vesivoima

Ekoenergia-merkki myönnetään vesivoimalla tuotetulle sähkölle seuraavin kriteerein:

- Vesivoimalaitoksen tulee olla valmistunut ennen vuotta 1996. Tämän jälkeen toteutetut tehostamistoimenpiteet Suomen luonnonsuojeluliitto hyväksyy tapauskohtaisesti.

Energiayhtiön hakiessa vesivoimalaitoksen sähköntuotannon liittämistä Ekoenergia-merkin piiriin Suomen luonnonsuojeluliitto voi asettaa energiayhtiölle liittämisen ehdoksi kalatien rakentamisen. Ehdon asettamisesta päätetään yhteistyössä energiayhtiön ja asiantuntijatahojen kanssa.

1.1.2009 Ekoenergia-merkin piirissä olevien vesivoimalaitosten osalta selvitetään kalatien rakentamisen tarpeellisuus yhteistyössä energiayhtiöiden ja asiantuntijatahojen kanssa kunkin vesivoimalaitoksen osalta erikseen. Kalateiden rakentamisesta päätetään selvitystyön jälkeen voimalaitoskohtaisesti vuoteen 2010 mennessä.

Sähkön vähittäismyyjän on rahastoitava vesivoimalla tuotetusta, Ekoenergia-merkittynä myydyistä sähköstä 0,008 snt/kWh ympäristörahoon, jolla vähennetään vesivoiman ympäristöhaittoja.

Vesivoimalla sähköä tuottavan yhtiön on toimitettava Suomen luonnonsuojeluliitolle selvitys vesivoimalaitoksen teknisistä tiedoista, luvista ja ympäristövaikutuksista sekä mahdollisista toteutetuista ympäristönsuojeluhankkeista. Tiedot tulee päivittää tilintarkastuksen yhteydessä.

Vesivoimayhtiön tulee toteuttaa lupaehdoissa määrätyt velvoitteet.

3.2 Bioenergia

Ekoenergia-merkki myönnetään uusiutuvalle bioenergialle. Sähkön- ja lämmöntuotantoa koskevat samat kriteerit. Ekoenergia-merkityksi energiaksi lasketaan laitoksen tuotannosta vain se osuus, joka on tuotettu Suomen luonnonsuojeluliiton kriteerien mukaan. Uusiutuvista biopolttoaineista sähköä tai lämpöä tuottavan yrityksen on laadittava selvitykset tuotannon hiilidioksidipäästöistä sekä polttoaineista ja niiden alkuperästä. Selvitykset toimitetaan Suomen luonnonsuojeluliitolle tilintarkastuksen yhteydessä.

Energian tulee olla tuotettu seuraavilla polttoaineilla:

- metsähake
- puru
- kuori
- puuperäiset jäteliemet
- ruokohelpi
- olki
- energiapaju
- mädättämällä tuotettu biokaasu
- kaatopaikoilla talteen otettu kaasu
- puuperäiset jalosteet kuten pelletit

Mahdollisesti myös muut energianlähteet voidaan hyväksyä. Jätteen tai turpeen poltolla aikaansaatu energia ei kuitenkaan voida hyväksyä merkin piiriin.

3.3 Tuulivoima

Ekoenergia-merkki myönnetään tuulivoimalle sillä ehdolla, että voimala ei sijoitu:

- Luonnonsuojelualueille¹
- Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille² ja kulttuuriperintöalueille³
- Kansainvälisesti ja valtakunnallisesti tärkeille lintualueille (FINIBA)⁴

¹ Luonnonsuojelulain mukaiset luonnonsuojelualueet ja luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvat kohteet, Natura 2000 -alueet, erämaa-alueet ja kaavojen suojelualuevaraukset.

² 1) Luonnonsuojelulain mukaiset maisema-alueet. 2) Valtioneuvoston periaatepäätös maisema-alueista ja maisemanhoidon kehittämisestä 5.1.1995. 3) Putkonen, L. (toim.) 1993. Kansallismaisema. Ympäristöministeriö, Vantaa.

³ 1) UNESCO:n maailmanperintökohteet. 2) Rakennettu kulttuuriympäristö. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt. Museovirasto 2009.

⁴ Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Lehtiniemi, T., Mikkola-Roos, M. & Virolainen, E. 17.8.2001. Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. [www-dokumentti]. <<http://www.birdlife.fi/suojelu/paikat/finiba/finiba-johdanto.shtml>>.

3.4 Aurinkoenergia

Suomen luonnonsuojeluliitto ei aseta aurinkoenergialle erityisiä kriteerejä.

3.5 Sähkön tuotantomaata koskevat kriteerit

Ekoenergia-merkki voidaan myöntää Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa tai Norjassa tuotetulle sähkölle. Ruotsalaisen, tanskalaisen tai norjalaisen voimalaitoksen tulee olla Ruotsin luonnonsuojeluyhdistyksen (Svenska Naturskyddsföreningen, SNF) Bra Miljöval -lisenssoima. Luvanhaltijan on toimitettava ulkomaisesta hankinnasta selvitys tilintarkastuksen yhteydessä.

3.6 Energiansäästöpalvelut

Ekoenergia-merkki voidaan myöntää palveluille, jotka edistävät energiansäästöä tai energiatehokkuutta. Suomen luonnonsuojeluliitto myöntää merkin yritysten tarjoamille palveluille tapauskohtaisesti.